

Kardinaal Turkson: Je kunt niet van God houden en de aarde uitbuiten

Kardinaal Peter Turkson. Beeld AFP

Draag zorg voor de aarde en de medemens, dat is de oproep van kardinaal Peter Turkson, de belangrijkste adviseur van de paus op het gebied van het klimaat. ‘De uitbuiting van de aarde is een belediging voor God.’ Turkson is op bezoek in Nederland.

‘Zeespiegelstress’, dat was het thema van de discussieavond die gisteravond plaatsvond in debatcentrum De Balie in Amsterdam. : De avond werd georganiseerd door De Balie en door de Waddenvereniging, de organisatie die zich sterk maakt voor de Waddenzee. De meest prominente gast was kardinaal Peter Turkson. Hij reist de wereld over om de encycliciek ‘Laudato si’ (Geprezen zijt Gij) uit te leggen, het document uit 2015 waarmee paus Franciscus opriep tot actie om klimaatverandering tegen te gaan.

U bent hier op uitnodiging van de Waddenvereniging. Bent u al eens bij de Waddenzee geweest?

“Nog niet, maar ik heb gehoord dat het er paradijselijk moet zijn. Er is een grote biodiversiteit, met veel vogels en zeehonden. Maar het gebied is ook kwetsbaar voor de stijgende zeespiegel. Misschien kan ik een keertje met de bisschop van Groningen mee.”

De encycliek 'Laudato sí' bestaat bijna vijf jaar. Hoe vindt u dat het gaat? Wat hebben die vijf jaar opgeleverd?

“Ik vind dat het heel goed gaat. De encycliek geeft de kerk een stem. Het is een signaal, een handvat voor politici, voor wetenschappers en economen. Iedereen kan er iets in vinden. Het is eigenlijk geen document over klimaatverandering: het volgt de traditie binnen de kerk op het gebied van sociale problematiek. Dat is al veel langer aan de gang. Als er een maatschappelijk probleem is, schrijven de pausen er over. In onze tijd is het grote probleem de relatie tussen de mens en de schepping.”

Wat mankeert er dan aan de relatie tussen de mens en de schepping?

“Een christen baseert zijn geloof op de Bijbel. In de Bijbel staat dat God de aarde gemaakt heeft. Hoe kun je, als iemand die van God houdt en in hem gelooft, niet houden van datgene wat hij gemaakt heeft? De schepping wordt op dit moment uitgebuit: de bossen verdwijnen, mineralen worden uit de aarde getrokken. We kunnen niet van God houden en tegelijkertijd de aarde en de schepping misbruiken. De uitbuiting van de aarde is een belediging voor God.

“De mens is zelf natuurlijk ook onderdeel van de schepping. De paus zou graag een inclusieve economie zien, waarbij iedereen kan delen in de welvaart. Zie het als een tafel waaraan mensen eten: wanneer we allemaal een beetje inschikken, is er altijd nog wel plek voor een extra stoel.”

Wat kan een individuele christen doen om klimaatverandering tegen te gaan?

“Iedere christen moet zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen. Als mens hebben we drie belangrijke relaties: de relatie met God, de relatie tot de medemens en de relatie tot de aarde. De relatie met God onderhouden is soms moeilijk, maar wat we allemaal kunnen doen, is zorg dragen voor elkaar en voor de aarde. Dat is een heel concrete opdracht.”

Lees ook:

Als het aan de bisschoppensynode ligt, zijn er straks gehuwde priesters

Gehuwde priesters kregen van de bisschoppen het groene licht, maar het diaconaat voor vrouwen is nog ver weg.